



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Manipvlvs Spicarvm Ex Libris Domesticis Societatis Iesv**

**Lamparter, Heinrich**

**Monachii, 1653**

Maivs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51816](#)

## M A I V S.

1. Proprium Dei est, animas hominum sanctificare, in eas influere, suis eas donis complere: idque tam copiosè facit nonnunquam, ut animæ gratiâ Dei circumfluentis, plenitudo in corpus etiam deriuetur, emineatque foris, quod intus est: sed id perrarum est. Dæmon vero, quoniam vim ipsam non habet in animam, simulatis rerum, atque in umbratis imaginibus mortaliū mentes, vanitatis sectatrices, & nouitatis auidas, per corpus saepe deludit.. S. Ignat. l. 5. c. 10.

2. Ex defectu interni gustus Divinae Dulcedinis, prouenit interdum, ut S. Gregorius asserit, ut amerimus foris miseri famem nostram. Et contrà, qui palatum assiduè expurgant, aptumque cœlestibus sua-

E z uitati-

titatibus impensiū reddunt , accipiunt quandam Diuinæ Dulcedini portionem , atque in amore castissimæ voluptatis exardescunt; ut spiritis omnibus temporalibus , ad edendum , bibendumque toto accendantur affectu . *P.Claud.ep. 13.*

3. Sicut is , qui forte inexpectatum thesaurum inuenit , ne illum perdat , tacet , & in suo sibi sinu gaudet : ita quem Christus vocat in partem illius diuini , sed à paucis bene cogniti , thesauri suæ Crucis , plagarum , ac dolorum , debet eum tenere occultum , & solus eo gaudere in secreto : ne , si alij consciij fiant , eum prædentur , vel adhibendo remedia , vel saltem compatiendo . *P.Vincent.l.2. c.13.*

4. Remedium contra damna , quæ accipis ab intellectu , est , facere quod faciunt , qui dirigunt horologium , celerius currens , quam oporteat .

teat. Detinent illud, donec redeat ad momentum debitum. Ita primum remedium nostri intellectus est, eum detinere: quia instar horologij præcurrat ad res, quæ nec sunt, nec erunt; aut si erunt, non pertinent ad ipsum, ut eas iudicet, vel inuestiget. Retinendus est ergo, ne currat ultra præsens momentum, quod est consideratio præsentium beneficiorum Dei, & ingratitudinis nostræ, & similium. Si dimiseris tuos discursus, & motiva, sines te moueri à Spiritu Sancto, nec iusto celerius, aut tardiùs cures. B.P.  
*Borg. de confus. p. 4.*

5. Ut mihi videtur, Societas Iesu nihil est aliud, nisi Societas amoris, atque concordiae: à quâ profectò acerbitas, ac timor seruilis longissimè abhorret. S. Xauer. l. 2.  
*ep. 9.*

6. Statuam in corde meo Christum  
E 3

stum in Cruce : ad eius pedes dolorosam Virginem Matrem, & præterea nihil : quia Christus dixit;  
*Vnum est necessarium : Maria optimum partem elegit.* Ideo expellam ex corde meo omnes cupiditates : ac 1. quidem nullam consolationem quæram, nec spiritualē, nec mundanam : quia Christus dixit de se ipso ; *Tristis est anima mea usque ad mortem.* 2. Nullum honorem, vel dignitatem quocunque titulo, carnali, vel spirituali : quia Christus de se ipso dixit ; *Ego sum vermis, et non homo ; opprobrium hominum, et abiectione plebis.* 3. Nec sanitatem corporis : quia de Saluatore scriptum est ; *A plantâ pedis, usque ad verticem capitis, non est sanitas in eo.* 4. Me totum addicam Crucis, ut possim dicere cum Apostolo ; *Christo confixus sum cruci.* Tres clavent tria Vota, Paupertatis, Captitatis,

tatis, & Obedientiæ. Et obsequar  
S. Augustino dicenti, in hoc mundo  
non esse tempus descendendi de  
Cruce. Priùs ergo moriar in eâ.  
Tunc Virgo accedet, vt indè me  
soluat. *P. Vincent. l. 2. Vitæ, c. 2.*

7. Non parùm iactabitur quis,  
cùm ingruerit hiems tribulatio-  
num, & tempestas tentationum, &  
nisi bene munitus, & instructus  
charitatis, obedientiæ, humilitatis  
ac patientiæ præsidijs: quibus co-  
mes sit voluntas efficax se despi-  
ciendi, & vsque ad mortem conse-  
quendi Christum crucifixum, ad  
Dei gloriam, & proximorum salu-  
tem. *B.P. Borg. ad Soc. Aquit.*

8. Multi, cùm diu, quantum  
damni fecerint, eos fallat, paulatim  
etiam studium pietatis, animique  
tranquillitatem amittunt: ac soli-  
citi semper, atque anxij, nulla ne-

E 4 que

que intus solatia inueniunt, nec fo-  
ris. *S. Xauer. l. 3. ep. 5.*

9. Præter omnia, velim vnum-  
quemque vestrum, cum zelo gloriae  
Dei, proximorumque salutis, IESU  
*Christi Salvatoris nostri puro, & si-*  
*cero Amore lucere.* *S. Ignat. ep. 2.*

10. Puræ intentionis certum si-  
gnum habebimus, si fuerimus æquè  
parati, & proni ad intermittendum,  
quod agimus, vel ad agendum quid-  
uis aliud, seu diuersum, siue contra-  
rium, prout Deo, & Superioribus  
placuerit nobis mandare. *P. Vir-  
cent. l. 2. Vite c. 13.*

11. Ut, qui ex acerbissimâ Chri-  
sti morte, & cruciatibus dolore ar-  
det, facile talem dolorem inurit  
alijs: ita qui nimios animi sui mo-  
tus domitos haberet, compressos-  
que, haud sanè difficulter eosdem  
in alijs regere, & coercere potest.  
*S. Xauer. Vit. l. 6. c. 15.*

12. Ad

12. Ad magnam conuersionem animarum plus valet bonus orator, quam concionator; qui bene orat, quam qui eleganter perorat. Quia veritates eternae sunt, que animos mouent: at haec aliter ex corde, quam ab ore solo procedunt. Non quod sermo incultus in concione probetur: laudandus est enim in verbo Dei decor, qualis conuenit omnibus rebus diuinis, quae Maiestatem quandam habere, & reuerentiam excitare debent: sed quod gladius, qui est verbum Dei, ut rubiginosus esse non debet, ita neque nimium poliri, ut splendeat ingenium, & hebetetur acies spiritus.

P. Vincent. Vitæ, l. 2. c. 13.

13. Nostra voluntas, quasi mem- brum infirmum, recipit facilè hu- mores malos, affluentes à sensua- litate; ut sunt honores, recreatio- nes transitoriae, oblectationes va-

E s      nœ,

næ , & similia , quæ faciunt aposto-  
ma in voluntate , & eam tenent , v/  
septimortuam . Faciamus , quod bo-  
ni chirurgi : adhibeamus ferrum  
ignitum , ut rumpatur apostema , &  
confortetur membrum , ne amplius  
recipiāt ea , quæ miserint potentia  
sensuales ; & sana erit . Hoc ferrum  
est mortificatio , & abnegatio . B . P .  
*Berg. de confus. p . 4.*

14. Gubernationis officia in So-  
cietate non dantur ad honorandos  
eos , qui hæc obeunt , sed ad iuuand-  
um bonum commune : & is , qui  
tale officium habet pro labore , &  
cruce , quando eo liberatur , pro ve-  
ro leuamento id habet . Et hinc non  
est opus quærere modos deponen-  
di officia cum honore , quando im-  
minet terminus eorum .. Similes  
enim colores habent multum hu-  
mani admixtum . Repstatio Verò non  
debet habere locum apud nos , sicut  
apud

apud seculares : sed istud habeamus  
pro honore, ut qui cogitur per obe-  
dientiam esse Superior, libenter sit  
subditus quoad propriam volunta-  
tem. P. Lain. 10. Martij, 1564.

15. O si poneres in bilance,  
quod tibi datum est, & quod à te  
petitur ! datus est tibi Deus, & à te  
peteris tu. Quæ comparatio lucis  
ad tenebras ? quæ commensuratio  
Creatoris, & creaturæ ? quis men-  
sus est pugillo aquas, & cælos pal-  
mo ponderauit ? quis poterit me-  
tiri Deum immensum ? & si pona-  
tur in vnâ lance , quid ponetur in  
alterâ, quod habeat aliquid ponde-  
ris , aut valoris ? Vide ergo , quām  
parum sit, quod à te petitur, & quā-  
rum sit, quod tibi datur. O si scires  
hoc ponderare, quām parui pende-  
res labores præsentes, ac dices cū  
Prophetâ, Verè, Domine, pro nihilo  
saluos facies illos. B.P. Borg. de anima  
Christi, c. 3.

16. VI.

16. Videte vestrum proximum, tanquam imaginem Sanctissimæ Trinitatis, ipsius gloriæ capacem; cui totus Orbis, vt pote templo sancti Spiritus, membro Iesus Christi, pretioso eius sanguine redempto, famulatur: videte, inquam, proximum, quot, & quantas miseras incurrat; in quibus tenebris ignorantiae iaceat; quibus terrestrium desideriorum, vanarum opinionum, impotentium appetituum procellis obruatur; quot & quantorum hostium impressione laceffatur, & impugnetur, cum periculo perdendi, non reculas caducas, & perituras, sed regnum gloriæ, & felicitatem æternam; & simul incidendi in pœnas intolerabiles, & supplicia sempiterna. S. Ignat. ep. 2.

17. Non existimet iacturam profectus spiritualis, si quando sentit distractiones plures, quam antefusce-

susceptam aliorum curam senserat.  
Hic puluis adhæret pedibus eorum,  
qui ambulant per viam astiuam :  
etsi perfectior sit contemplatiā,  
ob excellentiam actionum : quod  
dicitur de Prælatis. In quois vitæ  
genere, & gradu est abunde , vbi  
homo deprehendat suos defectus,  
& necessitatem misericordiæ , &  
opis diuinæ. *P. Lain. 31. Maij,*  
*1561.*

18 Illud quoque meminisse o-  
portebit, auctoritatem apud popu-  
lum in sacris rebus , ac salutaribus,  
donum esse diuinum , quod bonis  
viris, ac pijs deferatur vltro, callidis,  
& humana id arte quærentibus ne-  
getur: ne scilicet humana peruersi-  
tas Dei dona contemptui habeat, si  
fortè modestis iuxta , & arroganti-  
bus suppetant. Impensè igitur ro-  
gitandus est Deus, prorsus ut vobis  
indicet, atque aperiat impedimen-  
ta,

ta , quæ diuinis conatibus , quo m  
nus sua per vos dona hominib  
impertiat , per imprudentiam obi  
citis ; committentes vtique , vt au  
thoritatem vobis abnuat , existima  
tionemque ad id negotium necessa  
riam . Id enim uero summâ anim  
prouisione cauendum est . S . Xauer  
Vit . l . 6 . c . 13 .

19. Posteaquam vides Filium  
Dei soluere in suâ carne , quod tua  
debebat , & ad reconciliandum te  
cum Patre æterno , pati inimicitias  
in illa , quæ tuæ intercedebant cum  
Deo ; cum caro ipsius nunquam  
inimica fuerit illi , tua verò concepta  
sit in inimicitijs , & easdem suis pec  
catis toties renouârit ; iustumne  
erit tuam nihil pati ? iustum tuam  
esse in delicijs ? imò iustum est , ini  
micitias exercere cum ipsâ , & cum  
gaudio se vlcisci de eâ , tanquam de  
hoste , vt liber fias ab vltione ho  
stium

stium infernorum : maximè cùm  
per hoc honor illi accedat ; quia sic  
animæ delicias creat, quarum, pro-  
pter vniōnem cum eā, etiam ipsa  
particeps fiet. Quæ participatio si-  
ne comparatione suauior est, omni  
delectatione oriunda à sensibus.  
Hæc enim tantùm apparens, & falsa  
est ; nec ullo modo attingit gaudia  
de Deo, quæ deriuantur ab animâ.  
Experire ad breue tempus has no-  
rias Indias, & videbis, in quantâ de-  
ceptione vixeris haetenus. B. P.  
*Borg. de animâ Christi, c. 5.*

20. Omni curâ à venialibus, &  
imperfectionibus, præsertim gra-  
uioribus, abstinentum, quæ veluti  
morbi animæ, atque humores no-  
xijs, qui quasi defluentes in neruos  
spiritus impediunt ; retardant, pro-  
hibentque motus, sensusque vita-  
les ab hoc spiritu venientes, quo vi-  
tificantur, vegetantur, & sensifi-  
cantur

cantur animæ nostræ. *P. Clau-  
ep. 13.*

21. Si ad amorem præcedere debet consultatio, & electio de obiecto amando, certum est inuentum in quod Christus solus sit verum obiectum, in quo continetur omnis, & infinita amabilitas. Vnde conuenit eum non tantum amari, sed amari infinito modo; cui satisfit amando ex toto, ut docet S. Bernardus. Nam cui dat totum, aliud non habet, quam ut amet; & quidem sinè mensurâ, & fine. Atque ita satisfit corodi nostro, & non est ultrà, quod cupiat. Crebrò igitur dicamus hæc sacra verba S. Ignatij; *Amorem tui solum, cum gratia tua, mihi dones;* amorei cum gratiâ: amorei, ut amem; gratiam, ut amer: amare, & amari, & nihil amplius. *P. Vincent.*  
*l. 2. Cita, c. 12.*

22. Proprium est Dei, & Angeli  
cuius-

cuiusque boni , veram infundere spiritualem lætitiam animæ , sublatâ tristitiâ , & perturbatione omni , quam ingressit dæmon : cùm hic è contrario Sophisticis argumentis quibusdam , veri speciem præ se fermentibus , lætitiam illam in animâ , repartam , oppugnare soleat . *S. Ignatius lib. exercit.*

23. Facultates animæ nostræ debent imitari suo modo facultates animæ Christi Domini nostri , vt semper gaudeant per continuam , ac dulcem eius memoriam , per suspensionem in altâ contemplatione , & per vñionem charitatis perfectæ ; sentiendo simul eius paupertatem , vilipensiones , ac dolores : vt dum ea patimur in carne , delectemur in spiritu . *B.P. Borg. de Animâ Christi , c. 5.*

24. Illud autem vos moneo , ne bona hominum de vobis opinio

F                    VOS

vos nimium oblectet; nisi forte, hoc magis vestri vos pudeat. Si quidem inde oritur sui ipsius negligētia, quae nonnullis interiore illam animi submissionem, qua per præstigias interuertit, arrogātiāmque substituit. *S. Xaner. lib. 3 ep. 5.*

25. In omnibus quærant Deum exuentes se, quantum fieri potest amore omnium creaturarum: affectum vniuersum in ipsarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo, iuxta sanctissimam, ac diuinam ipsius voluntatem. *S. Ignat. Constit. p. 3. c. 1.*

26. Ut aliquid recte faciamus, op̄ortet nos esse, sicut rotas in curru Ezechielis Prophetæ, vndique plenos oculis, quos habeamus semper defixos in æternitate, quæ nos exspectat, seu beata, seu misera propr.

prout in hac vitâ merebimur.  
*P. Vincent. Vita, l. 2. c. 13.*

27. Non committendum, ut nostræ infirmitatis consciæ, in Christi militiâ, & obsequio cadamus animis: sed potius id agendum, ut quâm nostris diffisi viribus, tam freti diuinis, ingentes prorsus animos capiamus egregiam Numini operam, ipso iuante, nauandi,  
*S. Xauer. l. 6. Vita, c. 15.*

28. Nunquam in electione eorum, quæ quis agere intendit, perpendat tantum, an hoc mortale sit, nécne; sed assuecat potius considerare, an hoc majoris sit perfectio-  
nis, & an magis Deo placeat; an illum vel leuiter contristet. Quale enim signum est amoris, illo modo agere cum Deo? aut quis ferat filium, dicentem; Reuerâ diligo pa-  
trem: sed, citra lethalia vulnera, & mortem, quidquid ei iniuriarum, &

F 2 mole-

molestiarum inferre potero, faciam  
sine respectu ullo, & liberrimè: nec  
tantillum curo, magis, an minus ei  
placeam, modò me hereditate non  
priuet, vel morte puniat. *P. Claud.  
Industr. c. 11. n. 6.*

29. Qui alijs utilis esse cupit, in-  
primis sibi vacare debet, & ardere  
ipse charitate, si alios velit incen-  
dere; superare inanem metum; am-  
bitionem tanquam pestem fugere;  
voluptatis illecebras, omniaque car-  
nis blandimenta aspernari; & quid-  
quid vitiosum est, à se repellere: ut  
omnibus turbidorum motuum ra-  
dicibus euulsis, diuinos satus, & in  
se aptius recipiat, & in alios utilius  
effundat. *S. Ignat. Vita, l. 5. c. 11.*

30. Solet plerunque accidere, ut  
cùm in operando facilitatem ali-  
quam experimur, eam nobis te-  
merè tribuamus, dum non cogita-  
mus de infirmitate nostrâ; cuius  
ratio-

rationem habens Dominus ità solet sauere. Facit enim Deus more peritissimi Ducis, qui quos videt esse debiliores milites, solet cum his mitius agere; ne si illos durius tractet, forte amittat... *B.P. Borg. tract. 1.*

31. Vulnerârunt illi Christi iam mortui latus: nos contrâ voluntatem regnantis, & in æternitate viuentis, dum aliquid facimus, quid aliud, quam eius cor vulneramus? id quod ille aliquando Paulo conquestus dicebat; *Saule, Saule, quid me persequeris?* *B.P. Borg. tract. 1.*

F 3 J V-